Planbureau voor de Leefomgeving

> Retouradres Postbus 30314 2500 GH Den Haag

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Drs. J.C. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Planbureau voor de Leefomgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 30314
2500 GH Den Haag
Nederland
www.pbl.nl

T 070 328 87 00

Contactpersoon

Jeannette.beck@pbl.nl

Uw kenmerk:
DGS/20167705
Onze referentie
PBL20200049

Bij beantwoording van deze brief graag onze referentie vermelden.

Datum	17 juni 2020
Betreft	Reactie PBL op verzoek met betrekking tot het eindadvies van het Adviescollege Stikstofproblematiek

Geachte mevrouw Schouten,

Dank voor uw brief van 16 juni jl. In antwoord daarop het volgende.

Allereerst vraagt u mij of het PBL gevraagd is om de voorstellen van het Adviescollege Stikstofproblematiek door te rekenen of bij een doorrekening betrokken is geweest.

Het antwoord daarop is nee. Wel heeft het PBL enkele kleine vragen beantwoord over de juistheid van interpretaties van tekstpassages en figuren in PBL-rapporten. Verder is PBL indirect betrokken geweest bij beantwoording van enkele vragen van de Commissie Remkes door TNO en hebben enkele onderzoekers van PBL deelgenomen aan ‘expertsessies’.

Ten tweede vraagt u ons of het op basis van de onderbouwing in het rapport mogelijk is om de voorgestelde maatregelen te kwantificeren (hoeveel reductie van emissie en depositie leveren deze op en wat zijn de kosten hiervan).

Dat is nu niet mogelijk omdat het rapport van de Commissie Remkes geen concrete en onderbouwde voorstellen doet voor maatregelen en hoe men wil omgaan met conflicterend beleid. Er is geen duidelijke beleidsinstrumentatie (subsidies, wetgeving, fiscale instrumenten, normering, ruimtelijke uitwerking) en een indicatie van omvang of onderlinge afstemming ontbreekt. Het is daardoor op basis van het rapport niet mogelijk om de effectiviteit op uitstoot van stikstof, depositie op natuur of rendement voor de staat van instandhouding van stikstofgevoelige natuur in te schatten.

Ten slotte vraagt u ons of we u, indien dit niet het geval is, kunnen laten weten welke aanvullende gegevens hiervoor noodzakelijk zijn.

Planbureau voor de Leefomgeving

17 juni 2020

Onze referentie
PBL20200049

Bij beantwoording van deze brief graag onze referentie vermelden.

In feite schetst de Commissie Remkes voor landbouw en natuur een nieuw “ruimtelijk plan voor Nederland” - in combinatie met een ‘integraal’ plan voor emissiereductie. Dat laat zich logischerwijs niet zo eenvoudig doorrekenen. Niet alleen omdat de instrumentatie ontbreekt (zie antwoord op vraag 2), maar ook omdat specifiek voor landbouw de sporen waarlangs het doel moet worden bereikt (via volume, ruimte, bedrijfssysteem) niet nader zijn omschreven. Om tot enige effectinschatting te kunnen komen zal daarom een concrete set geïnstrumenteerde maatregelen nodig zijn. Ook zal een meer ruimtelijke uitwerking op provinciaal niveau nodig zijn, aansluitend bij N2000-gebiedsdoelen. Dit vereist input vanuit de opstellers van dergelijke plannen. Ook ten aanzien van de andere sectoren (dan landbouw en natuur) bevat het advies weinig concrete voorstellen voor nieuw beleid. Alleen bij zeevaart (vooral advies over waar NL zich in internationaal verband voor moet inzetten) en de bouwsector staan voorstellen voor nieuw beleid; die zouden verder uitgewerkt moeten worden voor doorrekening.

Hoogachtend,

Hans Mommaas

Directeur